

PUHEENJOHTAJAN PARRAN JUPINOITA

Tämä rajoitusten aikakausi tuntuu jatkuvan. Sen johdosta vuosittainen yhden päivän kurssimme pidettiin webinaarina. RAMS- koulutus sai erittäin hyvän vastaanoton ja se poikinee jatkokeskusteluja. Aiheesta lisää Susannan kirjoituksessa. Tilaisuuden aineistoa löytyy nettisivuilta.

Kaipuu alan yhteisiin koulutustilaisuuksiin on kova. Toivottavasti pystymme pitämään **kesäluentopäivämme Oulussa**. Oululaiset ovat hieman tuunanneet viime vuodelle tehtyä ohjelmaa. Teema on kuitenkin sama, **Vesi maisemassa**. Laittakaa kalenteriin **18.-20.8.2021**. Kesäluentopäivistä tiedotamme erikseen myöhemmin kevään alkaessa.

Uusiksi jäseniksi on hyväksytty **Mia Järvinen**, Jämsän kaupunki, **Laura Ratilainen**, Lappeenrannan kaupunki, **Susanna Hytti**, Helsingin kaupunki, **Mari Nenonen**, Kotkan kaupunki ja **Mervi Viitanen**, Vantaan kaupunki. Tervetuloa joukkoomme.

Toivotan kaikille hyvää talven jatkoa.

Timo Koski
puheenjohtaja

Seuraa meitä FB:ssä ja Instagramissa

Kaupunginpuutarhurien Seura ry

@kaupunginpuutarhurienseura

Tämän jäsenpostin kirjoittamisen aikaan hiihtolomat alkavat Etelä-Suomessa. Kolmen viikon jaksossa suomalaiset ovat etelästä pohjoiseen viettäneet lomaa talvisessa Suomessa. Tänä aikana on hyvä tutustua talvisiin viherpalveluihin. Lähipalveluina olevat pulkkamäet, hiihtoladut, luistelukentät ja muut talviliikunnan paikat ovat toivottavasti ahkerassa käytössä. Saa sitä mennä umpihankikävelyllekin tai muodikkaasti liukulumikenkäilemään lähimetsään tai vähän kauemmaksikin. Myös kävelyn ja pyöräilyn reittejä saa kulkea. Nämä palvelut ovat kaikille avoinna ja ne eivät käytöstä kulu. Yhdistyksemme jäsenet ovat omalta osaltaan turvaamassa näitä nykyisiä ja tulevaisuuden palveluiden paikkoja.

KAUPUNGINPUUTARHURIEN
SEURA RY

Kuva: Tampere Pispala, Pyykkimettä @yle_tampere
Kuvaaja: Kirsi Matson-Mäkelä @kirsi_mm

Siirtyminen uuteen kunnossapitoluokitukseen – RAMS 2020 ja VKT 2021

Kaupunginpuutarhuri Seura järjesti ensimmäisen webinaarikoulutuksensa helmikuun alussa. Tilaisuus pidettiin Teams-työkalun välityksellä. Tekniikka toimi hyvin ja mukana oli parhaimmillaan yli 90 osallistujaa. Tunnelma oli välitön ja keskustelua sekä chatti-kommentointiakin syntyi. Päivän kulkua johdatteli Vantaan kaupungin kunnossapitopäällikkö **Pirjo Kosonen** seuran puheenjohtajan Timo Kosken ollessa estynyt.

RAMS 2020 ja VKT 2021

Aiheena viheralueiden uudistuneen kunnossapitoluokituksen ja samalla kaupunkien käytössä olevien sähköisten omaisuudenhallintajärjestelmien esittely kiinnosti. Useat kaupungit ja kunnat ovat alustavasti pohtineet RAMS-luokitukseen siirtymistä tai tehneet jo selkeämpiä valmisteluja sen suhteen. RAMS on lyhenne, joka tulee kunnossapitoluokkien alkukirjaimista: R-rakennetut viheralueet, A-avoimet viheralueet, M-metsät ja S-suojelualueet. Uuden RAMS-luokituksen myötä viheralueiden luokitus muuttuu enemmän arvopohjaiseksi. Aamupäivän aikana kuultiin **Hanna Tajakan** (konsulttipalvelu Viher-Arkkii) selkeä yleisesittely 'Hoitoluokituksista kunnossapitoluokitukseen'. Siinä avattiin uutta luokitusta, sen pääperiaatteita ja sitä, mihin luokitus pohjautuu. Esityksessä käytiin läpi merkittävimmät erot vanhaan ABC-luokitukseen verrattuna, kerrottiin miten RAMS-luokat jakautuvat ja miten niitä esitetään.

Toisessa esityksessään Hanna kertoi valmistelussa olevasta viheralueiden kunnossapidon yleisestä työselostuksesta (VKT 2021). VKT on viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus ja laatuvaatimusasiakirja, jota sovelletaan pääasiallisesti julkisten viheralueiden kunnossapidossa. Uusi VKT sisältää hoidon lisäksi laatuvaatimukset korjaustoille ja hanketehtäville sekä rakentamisen aikaisen ja takuuaajan hoidon vaatimukset. Julkaisu on parhaillaan kommentointi- ja viimeistelyvaiheessa ja sen on tarkoitus ilmestyä alkukesästä 2021. Viheralan ammattilaiset voivat halutessaan osallistua meneillään olevaan yleiseen kommentointikierrokseen, ilmoittamalla kiinnostuksestaan Viherympäristöliittoon. Ilmoittautuneet saavat verkkolinkin, josta kommentoitava materiaali löytyy. Luonnonmukaisille hulevesirakenteille on tulossa oma julkaisu, jossa yhdistyvät kunnossapitoluokitus (RAMS), kunnossapidon laatuvaatimukset (VKT) ja työohjeet.

Hyvät toimintamallit jakoon

Iltapäivän osiossa kuultiin eri kaupunkien viherpuolella käytössä olevista omaisuudenhallintarekistereistä sekä ajatuksia ja käytännön pohdiskelua siirtymisestä uuteen RAMS-luokitukseen. Yhteen sovitettavia asioita on paljon ja prosessin aikana tarvitaan keskusteluja paitsi suunnittelun ja kunnossapidon myös kaupunkimittauksen ja kaupungin muiden rekisterien ylläpitäjien kanssa. Yleisin käytäntö oli, että alkuvaiheessa käytetään kahta luokitusta - uudet suunnitelmat tullaan tekemään uusittuun luokitukseen ja vanhat alueet päivitetään siihen omassa tahdissaan. Ulkopuolisten urakoiden osalta siirrytään uuteen kun meneillään oleva urakka on katkolla.

Kaupunkien tilanteesta kertoivat vastaava rakennuttaja **Anna-Kaisa Kaukola** (Turun kaupunki), valvojapuutarhuri **Mervi Viitanen** (Vantaan kaupunki), vihertuotantopäällikkö **Anne Mannermaa** (Espoon kaupunki), kunnossapitovalvoja **Niina Toivonen** (Oulun Infra-liikelaitos), piiripuutarhuri **Esa Rouvali** (Porin kaupunki) ja suunnittelija **Kaarina Kyllönen** (Tampereen kaupunki).

Päivän päätteeksi **Toivo Salokannel** (Rambol Finland Oy) esitteli opinnäytetyönsä kunnossapidon omavalvontajärjestelmän toimintamallista (Savonia AMK, tekniikan ja liikenteen ala). Työn tilaajina toimivat Tampereen Infra Oy, Espoon kaupunki sekä Vantaan kaupunki. Omavalvontajärjestelmän toimintamalli antaa pohjan kunnossapidon systemaattiselle laadunvalvonnalle. Selkeän toimintamallin avulla laadunvalvonta voidaan suorittaa alueesta taikka tekijästä riippumatta samoilla kriteereillä ja yhteismitallisesti, jolloin tulos on vertailukelpoinen.

Opinnäytetyö löytyy kokonaisuudessaan oheisesta linkistä: theseus.fi

Webinaarin seuralle toimitettuihin luentoaineistoihin voit tutustua [nettisivuilla](https://nettisivuilla.fi).

Susanna Lappalainen

Kaupunkikasviopas tuo Helsingin kasviosaamisen koko viheralan käyttöön

Teksti ja kuvat:

Satu Tegel, kasviasiantuntija Helsingin kaupunki

Helsingin kaupunki julkaisi syksyllä 2020 nettiselaimella käytettävän Helsingin Kaupunkikasvioppaan. Kasvilajivalintoja ohjaava valtava tietopaketti on tarkoitettu päivittäiseksi työkaluksi ihan kaikille ympäristöä suunnitteleville. Kaupunkikasvioppaan kasvilajisuositukset koskevat kaupunkipuita, pensaita, köynnöksiä, perennoja ja kukkasipuleita.

Kaupunkikasvioppaassa Helsingin kaupunkiympäristön asiantuntijoiden tietämys ja osaaminen kasvilajien käytöstä ja käyttökelpoisuudesta on koottu koko viheralan yhteisesti hyödynnettäväksi. Kasvilajisuositukset on tehty paneutuen viheralan kasvitutkimukseen, kirjallisuuteen, Helsingin kaupungin omiin kasvilajikokeiluihin ja muihin käytännön kokemuksiin julkisilla viheralueilla Helsingissä, Suomessa ja myös muissa Pohjoismaissa. käyttöön. Kollegoja on haastateltu ja kokemuksia jaettu. Suosituksia laadittaessa tutustuttiin myös ajankohtaiseen kasvinterveys-, taimiaineisto- ja vieraslajilainsäädäntöön ja viheralan suosituksiin ja ohjeisiin (esimerkiksi KESY-toimintamalli). Kaupunkikasviopasta tehdessä huomioitiin tietysti myös Helsingin kaupungin voimassa olevat linjat ja strategiat.

Kaupunkikasvioppaan ensimmäinen pilottiversio valmistui perinteisessä julkaisumuodossa jo 2010. Vuonna 2020 oppaan sisältö on kaksinkertaistunut ja kokonaan päivitetty. Sisältöpäivityksen yhteydessä kehitettiin julkaisun korvaava selainpohjainen käyttöliittymä.

Kaupunkikasvioppaan sisällöstä ja sen edelleen kehittämistä vastaa Kaupunkiympäristön toimialan kokeneiden asiantuntijoiden tehotiimi. Käyttöliittymä kehitettiin yhteistyössä WSP Finlandin kanssa. Iloksemme Suomen Kuntatekniikan yhdistys palkitsi Kaupunkikasvioppaan syksyllä 2020 Vuoden kuntatekniikan saavutuksena kehityshankkeiden sarjassa.

Kaupunkikasvioppaan rakenne ja käyttö

Kaupunkikasviopas toimii selaimella osoitteessa:

<http://kaupunkikasviopas.hel.fi/>

Oppaassa on lyhyitä kaupungin tahtotilaa ilmaisevia tekstejä ja kahdenlaisia taulukoita: laajoja kasvilajiston hakutaulukoita ja valmiiksi suodatettuja lajiluetteloita. Suodatusten avulla voi etsiä esimerkiksi kasveja eri käyttötarkoituksiin tai eri aikakausien kohteisiin. Kaikissa taulukoissa toimii sama helppo hakutoiminto, jonka avulla taulukoista voi suodattaa tietoa sanahakujen avulla. Taulukot voi tarvittaessa myös ladata omalle koneelle excel-muodossa.

Oppaassa listataan myös kasveja joita ei käytetä: haitallisia vieraskasveja koskeva osuus perustuu lainsäädäntöön. Siitä voi tarkistaa ne haitalliset vieraskasvit, joita ei istuteta tai kylvetä Helsinkiin. Haastavaa katuvihreän suunnittelua varten on koottu oma tietopakettinsa. Koska laadukkaat taimet ja niiden saatavuus ovat oleellinen osa onnistuneita istutuksia, oppaasta löytyy myös suositeltavat taimikoot kaikille kasviryhmille ja tiedot pitkän kasvatusajan vaativien kaupunkipuiden taimien saatavuudesta.

Kaupunkikasvioppaasta voi hakea vaikkapa ahtaaseen katutilaan soveltuvia kapeakasvuisia katupuita. Kuvassa pylvästervaleppäriivi.

Kaupunkikasvioppas julkaistiin syksyllä 2020. Tulevaisuudessa opas päivittyy ja laajenee tarpeiden, tilanteiden, lainsäädännön ja linjausten muuttuessa ja ennen kaikkea uusien kokemusten karttuessa. Opas on helppokäyttöinen ja tarkoitettu käytettäväksi – astu ihan rohkeasti sisään!

Kaupunkikasvioppaan käyttö perustuu peruslajiston hakutaulukoihin, joita on kolme: puuvartistet kasvit, ruohovartistet kasvit ja sipulikasvit. Oppaan muut osuudet perustuvat hakutaulukoiden suodattamiseen eri hakusanojen pohjalta.

Kaupunkikasvioppaan työryhmä Kaupunkiympäristön toimialalla:

viherkunnossapidon tiimipäällikkö **Katriina Arrakoski**
viherkunnossapidon puistovastaava **Pekka Engblom**
puisto- ja katu ympäristöhankkeiden asiantuntija **Kaija Laine**
puistoviestinnän asiantuntija **Elina Nummi**
kasviasiantuntija **Satu Tegel** (vetäjä)
puuasiantuntija **Minna Terho**
luontoasiantuntija **Tuuli Ylikotila**

Kaupunkikasvioppaan käyttöliittymän työryhmä WSP Finlandissa:

graafinen suunnittelija, projektipäällikkö **Ari Kujala**
asiantuntija **Elina Regårdh**

KAUPUNKIKASVIOPAS
HAE OHJEITA
TIETOA KÄYTTÄJÄLLE

KAUPUNKIKASVIOPPAAN SISÄLTÖ

— PERUSLAJISTON HAKUTAILUKOT (MASTER-TAILUKOT)

Helsingissä suositeltavien julkisten alueiden kasvien perustaulukkoja on kolme: puuvartistet kasvit, ruohovartistet kasvit ja kukkivat sipuli- ja mukulakasvit (geofyytit). Nämä taulukot on tarkoitettu kasvilajien ”keittokirjaksi”, innoittajaksi ja muistuttajaksi suunniteltaessa istutuksia Helsinkiin. Suositeltavan peruslajiston lisäksi Helsinkiin voidaan luonnollisesti istuttaa muitakin lajeja ja lajikkeita.

Puuvartisten kasvien perustaulukossa on n. 500 lajia tai lajiketta: havu- ja lehtipuita on vajaa 200 kpl, pensasmaisia havuja n. 30 kpl, lehtipensaita n. 250 kpl ja köynnöksiä n. 15 kpl.

Ruohovartisten kasvien perustaulukossa on noin 200 lajia tai lajiketta.

Kukkivien sipuli- ja mukulakasvien luettelossa on n. 100 lajia tai lajiketta.

Puuvartisten kasvien peruslajisto
Ruohovartisten kasvien peruslajisto
Kukkivien sipulikasvien peruslajisto

- + Puuvartistet kasvit
- + Ruohovartistet kasvit
- + Kukkivat sipulit, mukulat ja juurakot
- + Katuvihreä
- + Käyttörajoitukset
- + Taimityypit ja -koot, istutustiheydet ja saatavuus
- + Inspiroidu

*Helsingin istutuksiin suositellaan laajaa kaupunkipuuvälikoimaa, n. 200 puulajia tai -lajiketta.
Kuvassa Hyväntoivonpuisto Jätkäsaarella.*

Perennoja eli monivuotisia ruohovartisia koskeva osuus perustuu Luonnonvarakeskuksen koetuloksiin. Sen on koonnut tutkija Sirkka Juhanoja Lukesta. Suositeltava perennojen lajivalikoima sisältää n. 200 kasvilajia tai -lajiketta ja sisältää suosituksia mm. dynaamisiin perennaistutuksiin ja hulevesialueille.

AlfaTV:n 'Paratiisin takapihalla' puutarhaohjelma jatkuu keväällä 2021 kahdeksalla viherstudiokeskustelujaksolla. Myös julkiset viheralueet yhdessä kansallisten kaupunkipuistojen kanssa ovat mukana. Nauhoitetun ohjelman ensiesitys on 16.3. Kaikki sarjan viherstudiot löytyvät ensiesityksen jälkeen AlfaTV:n nettisivuilta arkistosta.

Mukana keskustelemassa (vasemmalta oikealle) kaupunkitilaja maisemasuunnittelupäällikkö **Jussi Luomanen**, Helsingin

kaupunki, tiimipäällikkö **Katriina Arrakoski**, Helsingin kaupunki/ Kaupunkiympäristö sekä KPS:n puheenjohtaja kaupunginpuutarhuri **Timo Koski**, Tampereen kaupunki. Keskustelua johdattelee puutarhaneuvos **Seppo Närhi**.

Kansallisten kaupunkipuistojen osuudessa esiintyvät verkoston puheenjohtaja kunnossapitopäällikkö **Mari Helin**, Turun kaupunki ja kaupunginhallituksen puheenjohtaja **Sari Rautio**, Hämeenlinnan kaupunki.

KAUPUNGINPUUTARHURIEN SEURA RY

Tulppaanit ovat varma kevään merkki!

Talvikauden tärkeimmän leikkokukan, kotimaisen tulppaanin sesonki on parhaimmillaan. Tulppaanien kausi alkaa joulusta, mutta päätuotanto ajoittuu tammi-helmikuulle ja saatavuus jatkuu aina pääsiäiseen asti.

Me suomalaiset olemme yksi maailman ahkerimpia tulppaaninostajamaita väkilukuun suhteutettuna (lähde: kauniistikotimainen.fi)